

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.073/2015/4.

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Kulcsár István ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Szabó Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt a Debreceni Törvényszéken 6.G.40.168/2012. számon indított perében a Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.468/2014/8. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 42. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján indult eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes alapításától kezdődően önálló képviseleti joggal rendelkező vezetője volt az **A. Kft.-nek (A. Kft.)**. Az **A. Kft.** 2003-2006 közötti mérlegei az alábbi értékeket mutatták:

év	eszköz	pénzeszköz	kötelezettség	saját tőke
2003	1.990.082.000	187.343.000	1.383.665.000	588.981.000
2004	1.408.555.000	130.163.000	802.951.000	599.196.000
2005	1.395.461.000	62.265.000	933.731.000	460.413.000
2006.	1.057.145.000	17.364.000	784.720.000	272.425.000

Az **A. Kft.** 1998. szeptember 18-tól kezdődően tagja volt a **D. Kft.-nek (D. Kft.)**, amelyben 705.000.000 Ft névértékű üzletrésszel

rendelkezett.

A **D. Kft.** 2003. november 25-én kölcsönszerződést kötött az Erste Bank Rt.-vel, mely alapján a bank 700.000.000 Ft hitelt nyújtott a **D. Kft.-nek** a **K.-i** térség gázhálózatának kiépítéséhez. A kölcsön biztosítékeként - a **D. Kft.** teljes vagyonára alapított vagyont terhelő zálogjog és az egyes vagyontárgyakra alapított jelzálogjog mellett - a szerződő felek vételi jogot alapítottak a bank javára a **D. Kft.-nek** az **A. Kft.** tulajdonában álló üzletrészére, valamint az **A. Kft.** készfizető kezességét vállalt a **D. Kft.** tartozásának megfizetéséért. A beruházást annak érdekében indították, hogy a gázhálózat kiépítését követően azt értékesítik egy gázszolgáltató részére. Az üzlet azonban meghiúsult, a gázhálózatot a **D. Kft.** nem tudta értékesíteni, és tőke hiányában üzemeltetni sem volt képes. A **D. Kft.** 2006. június 1-ig teljesítette a fizetési kötelezettségét a bank felé, ezt követően azonban a részleteket nem fizette meg.

2007. április 19-én az **A. Kft.** üzletrész adásvételi szerződést kötött a Brit-Virgin-szigeteken székhellyel rendelkező **G. Ltd.** társasággal, amely szerződéssel a **D. Kft.-ben** meglévő 705.000.000 Ft névértékű üzletrészét 266.000.000 Ft-ért értékesítette a **G. Ltd.** részére. Miután az **A. Kft.-nek** - korábbi kölcsönügyletekből - 266.000.000 Ft tartozása állt fenn a vevő felé, a felek abban állapodtak meg, hogy az **A. Kft.** vételár követelésébe beszámítják a **G. Ltd.** követelését, és ezzel az üzletrész ellenértékét kiegyenlítettnek tekintik.

Ugyanezen a napon az **A. Kft.** és a **G. Ltd.** között egy követelés átruházására irányuló megállapodás is létrejött, amely szerint az **A. Kft.-nek** a **D. Kft.-vel** szemben fennálló 108.848.500 Ft összegű követelését az **A. Kft.** a **G. Ltd.-re** engedményezte, cserébe a **G. Ltd.** az Erste Bank Rt.-vel szemben az **A. Kft.-t** terhelő készfizető kezességét átvállalta.

A **D. Kft.** a tárgyi eszközei között 1.394.189.000 Ft értéken tartotta nyilván a **K.-i** térség gázhálózatát, annak tényleges műszaki értéke 431.687.842 Ft volt. A **D. Kft.** a szerződések megkötésének időpontjában a jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint 622.111.000 Ft összegű saját vagyonnal rendelkezett, azonban a gázhálózat tényleges műszaki értékével korrigált saját vagyon értéke negatív volt, így az értékesített üzletrész tényleges forgalmi értéke 0 Ft volt.

A **K.-i** gázvezetékrendszert - az Erste Bank Rt. követelésének értékesítése után - a követelés jogosultja 105.000.000 Ft vételáron értékesítette.

Az **A. Kft.-vel** szemben a 2006. június 16-án benyújtott kérelem alapján 2007. október 18-án indult meg a felszámolás. A felperes 36.378.554 Ft összegű követelését bejelentette, és a felszámoló azt a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XL. törvény (Cstv.) 57. § (1) bekezdés f) pontja

alapján nyilvántartásba vette.

A felszámoló pert indított a Cstv. 40. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjaira hivatkozással az üzletrész adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt, a perben elrendelt szakértői bizonyítást követően azonban a keresetétől elállt, a bíróság a pert megszüntette.

Jelen per során az **A. Kft.** felszámolási eljárása befejeződött, a felperes hitelezői igényéből 5.114.755 Ft megtérült.

Az alperes ellen csődbüntett, illetve más bűncselekmények miatt a másodfokú ítélet meghozatalakor még büntető eljárás volt folyamatban.

*

A felperes keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy az alperes, mint az **A. Kft.** vezetője, a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal a társaság vagyona 36.378.554 Ft-tal csökkent. Arra hivatkozott, hogy az alperes a már 2004-ben fizetéseképtelenné vált **A. Kft.**-t az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon tovább működtette, és színlelt ügyletek megkötésével a hitelezői igények kielégítését teljes egészében meghiúsította. Kiemelte az üzletrész adásvételi szerződést, ahol a 705.000.000 Ft értékű üzletrészt 266.000.000 Ft-ért adta el, a követelést pedig ellenérték nélkül ruházta át.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy az **A. Kft.** vagyonvesztése az ő felróható, a hitelezők érdekeit sértő magatartása miatt következett be. Előadta, hogy az üzletrészt a névértékkel megegyező mértékű kötelezettségvállalás terhelte, a követelés átruházás eredményeképpen pedig készfizető kezességétől szabadult a társaság.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Figyelemmel arra, hogy csak 2006. július 1-jén lépett hatályba a kereset alapjául felhívott Cstv. 33/A. §, álláspontja szerint csak az ezt követően tanúsított alperesi magatartásokat lehetett figyelembe venni. A felperes nem bizonyította az állítását, hogy az általa megjelölt ügyletek megkötésével okozati összefüggésben következett be az **A. Kft.**-nél a vagyoncsökkenés, ezért utasította el a keresetet.

A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Határozatának indokolásában kifejtette, az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok okszerű, ellentmondásoktól mentes

értékelése és mérlegelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy a felperes kétséget kizáróan nem bizonyította azt az állítását, miszerint a **D. Kft.**-ben meglévő üzletrésze értékesítésének következtében csökkent az **A. Kft.** vagyona.

A felperes a büntetőeljárásban beszerzett igazságügyi könyvszakértő megállapításaira alapította állítását. A felszámoló által a Cstv. 40. §-a alapján indított polgári perben beszerzett igazságügyi szakértő által készített, szintén a per anyagává tett szakértői vélemény azonban azt fejtette ki, hogy az üzletrész forgalmi értéke a szerződéskötéskor 0 Ft volt, ezért annak értékesítésével az **A. Kft.** vagyona nem csökkent. Ez a szakértői vélemény kétségesse tette a büntető eljárásban beszerzett szakértői véleménynek az üzletrész forgalmi értékére és a vagyoncsökkenés mértékére vonatkozó megállapításait.

A büntető eljárásból beszerzett, a szakértők együttes meghallgatását tartalmazó jegyzőkönyvből azt lehetett megállapítani, hogy a vélemények közötti ellentmondásokat nem sikerült feloldani. A felperes a perben további bizonyítási indítványt nem kívánt előterjeszteni. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azonban a felperesnek az üzletrész szerződéskötéskori forgalmi értékére - ezáltal pedig a vagyoncsökkenés tényére - vonatkozó állítását nem lehet bizonyítotttnak elfogadni.

Utalt arra a másodfokú bíróság, hogy a büntető eljárásban elkészített szakvéleményben a szakértőnek más szempontok szerint kellett vizsgálnia és megítélnie az alperes magatartását. A polgári perben eljáró szakértő társszakértőként műszaki szakértőt is bevont a gázhálózat értékének meghatározására és ennek alapján állapította meg az üzletrész forgalmi értékét. Ez tehát egy komplexebb vizsgálat eredményeként megszületett szakértői vélemény.

Nem állapítható meg az oksági kapcsolat a hitelezői igények teljes kielégítésének megghiúsulása és az alperes üzletrész értékesítésében megnyilvánuló magatartása között sem, mert értékesítés hiányában a 0 Ft értékű üzletrészből a felszámolási eljárásban sem lettek volna kielégíthetők a hitelezők.

A követelésátruházással kapcsolatban megállapította a másodfokú bíróság, hogy nem vitásan 109.000.000 Ft követelés átruházása következtében 700.000.000 Ft összegű készfizető kezességtől mentesült az **A. Kft.**, így az alperes felelősségének megállapításához szükséges vagyoncsökkenést, valamint a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulása közötti okozati összefüggést a **D. Kft.**-vel szembeni követelés értékesítésével összefüggésben sem lehetett megalapozottan megállapítani.

A felperes felülvizsgálati kérelmében - tartalma alapján - kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával annak megállapítását, hogy az

alperes, mint az **A. Kft.** „felszámolás alatt” ügyvezetője a gazdasági társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a társasági vagyon 36.378.554 Ft-tal csökkent. Kérte kötelezni az alperest a perköltség megfizetésére.

Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését.

Kifejtette, keresetét a büntető eljárásban kirendelt igazságügyi könyvszakértő szakvéleményével, tanúvallomásokkal, az alperes - mint az **A. Kft.** ügyvezetője - tartozást elismerő nyilatkozatával támasztotta alá.

A tanúvallomások - **C.P.** és **M.M.** - bizonyítják, hogy nekik, mint hitelezőknek nem ajánlotta fel az alperes az üzletrészt a tartozás ellenértékeként. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat érdemben nem vizsgálta, nem értékelte, a tényállást nem tárta fel teljes körűen, ezért már az elsőfokú bíróság ítélete is megalapozatlan és törvénysértő volt. [Pp. 206. § (1) bekezdés]

A másodfokú bíróság a büntető eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő véleményét összevetette a polgári eljárásban kirendelt szakértő véleményével, mely tényállás kiegészítés a felperes álláspontja szerint okszerűtlen és iratellenes. A büntető eljárásban felvett jegyzőkönyvből megállapíthatóan a műszaki szakértő kiinduló megállapításának hibája miatt a polgári igazságügyi szakértő szakvéleménye kétséges, ami megkérdőjelezi azt a megállapítást, hogy az üzletrész forgalmi értéke 0 Ft lett volna. Tévesnek állította, hogy azért nem vehető figyelembe a büntető eljárásban készített szakértői vélemény, mert az a vád alátámasztását szolgálta. Hivatkozott arra, hogy a Büntető Törvénykönyv 290. §-a szerint emeltek vádat, mely megfelel a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott jogellenes ügyvezetői magatartásnak. Ezért a szakértői vélemény - a társszakértőként bevont műszaki szakértő hibás kiindulópontú szakvéleménye miatt - megfelelően bizonyítja, hogy a **D. Kft.** üzletrésze értékkel bírt.

Hivatkozott arra is, hogy a másodfokú bíróság a tanúvallomásokban foglaltakat egyáltalán nem vizsgálta, ezért ítélete a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütközik, ezért megalapozatlan.

Felülvizsgálati ellenkérelmet az alperes nem nyújtott be.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján, és megállapította, hogy az a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

A felperes arra alapította felülvizsgálati kérelmét, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítékokat részben nem értékelte, részben pedig okszerűtlenül, a logika szabályaival ellentétesen értékelte.

A Kúria megállapította, hogy a felperes tévesen értelmezi a jogerős ítéletet. A másodfokú bíróság nem azt állította, hogy a polgári eljárásban készített szakértői véleményt fogadja el a büntető eljárásban készített szakértői véleménnyel szemben, hanem azt, hogy a két ellentétes szakértői vélemény ellentmondását nem sikerült feloldani, és mivel két szakértői vélemény áll egymással szemben, ebből az a következtetés vonható le, hogy a felperesnek nem sikerült bizonyítania az üzletrész forgalmi értékére, a vagyonsökkenés tényére vonatkozó állítását. A másodfokú bíróság a büntető eljárásban készült szakvéleménnyel, illetve a társszakértő bevonásával készült szakértői véleménnyel kapcsolatosan nem azok tartalmát minősítette, hanem csak azt fejtette ki, hogy mi okozta az ellentmondásokat a szakértői vélemények között. Ennek azonban annyiban van jelentősége, hogy az ellentmondás miatt úgy tekintette, a felperes nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének ebben a körben, ezért tartotta helytállónak az elsőfokú bíróság ítéletét. A másodfokú bíróságnak ezzel a megállapításával a Kúria is maradéktalanul egyetért.

Megalapozatlan a felperes állítása abban a körben is, hogy a jogerős ítélet ne vette volna figyelembe a bizonyítékokat, így a tanúvallomásokat is. A Cstv. 33/A. §-a körében azonban – ahogyan a másodfokú bíróság helytállóan kifejtette – a bíróságnak az **A. Kft.**-nél az alperes magatartása folytán bekövetkezett vagyonsökkenést, és emiatt a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulása közötti okozati összefüggést kellett vizsgálnia és nem azt, hogy az alperes felajánlotta-e a többi hitelezőnek a vagyontárgyakat tartozásuk kielégítésére. Ebből következően nem sértette meg a jogerős ítélet a Pp. 221. § (1) bekezdését sem.

A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem okszerűtlenül, a logika szabályaival nem ellentétesen mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, ezért nem állapítható meg a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése.

A kifejtett indokokra tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes maga viseli költségeit. Miután az alperes nem nyújtott be felülvizsgálati ellenkérelmet, költsége a perben nem merült fel, így arról határozni nem kellett.

Budapest, 2015. december 8.

Dr. Török Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Rápolti Barbara s.k. bíró

A kiadmány hitelével: